

PRAKTYCZNE WSKAZÓWKI DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

nt. skutków zakończenia okresu przejściowego w relacjach
ze Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

Z dniem 1 stycznia 2021 r. Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn. (UK) wychodzi z unii celnej i rynku wewnętrznego UE (w okresie przejściowym – do 31 grudnia 2020 r., mimo wystąpienia z UE, UK pozostaje w unii celnej i we wspólnym rynku z UE). Obrót towarowy między państwami członkowskimi UE, w tym Polską, a UK będzie więc od tej pory podlegał analogicznym zasadom i kontrolom granicznym, jak obrót z innymi krajami trzecimi¹.

W związku z tym, niezależnie od tego, czy UE zawrze dwustronną umowę handlową z UK, czy też nie, podmioty prowadzące obecnie handel towarami rolno-spożywczymi z UK powinny wziąć pod uwagę poniższe wymogi, które będą obowiązywać od 1 stycznia 2021 r.

DOKONYWANIE ZGŁOSZEŃ CELNYCH

W związku z powstaniem od 1 stycznia 2021 r. granicy celnej między UE i UK, w przypadku obrotu towarowego z UK konieczne będzie dokonywanie czynności celnych przed organami celnymi w Polsce (lub innym państwie członkowskim UE) oraz w UK. W celu dokonania czynności celnych w UE, w tym w Polsce – np. w związku z importem towaru z UK bądź eksportem do UK – przedsiębiorca będzie musiał posiadać tzw. numer EORI (Economic Operators Registration and Identification) Systemu Rejestracji i Identyfikacji Podmiotów Gospodarczych. Nadany numer EORI stosowany jest do celów identyfikacji osób w kontaktach z organami celnymi na terytorium całej Unii Europejskiej. Jest on niepowtarzalny i unikalny w całej UE. Jeśli podmiot obecnie nie posiada unijnego numeru EORI, informacje nt. sposobu jego uzyskania dostępne są na stronie:

www.podatki.gov.pl/clo/informacje-dla-przedsiębiorców/eori/

W celu dokonania czynności celnych przed organami celnymi UK przedsiębiorca będzie musiał uzyskać oddzielny numer EORI, nadawany przez urząd brytyjski. Dodatkowe informacje można znaleźć na stronie:

www.gov.uk/prepare-to-import-to-great-britain-from-january-2021

(w zakładce „make sure you have an EORI number starting with GB”).

¹ W określonych obszarach, handel z Irlandią Północną ma podlegać odmiennym zasadom niż handel z resztą UK; na chwilę obecną szczegółowe rozwiązania w tym zakresie nie zostały jeszcze doprecyzowane.

Należy zapoznać się z procedurą dokonywania zgłoszeń celnych w Polsce oraz w UK oraz związanymi z tym wymogami – szczegóły na stronie:

www.podatki.gov.pl/clo/brexit/

Przedsiębiorca powinien ocenić, które z tych czynności będzie dokonywał samodzielnie, a które woląby zlecić innemu podmiotowi (np. agencji celnej).

ZAPŁATA NALEŻNEGO CŁA

O ile nie zapadną odmienne ustalenia w ramach trwających negocjacji umowy UE-UK, od 1 stycznia 2021 r. w przywozie towarów z UK do Polski trzeba będzie zapłacić cło wg unijnej taryfy celnej (stawki erga omnes jak dla krajów objętych jedynie klauzulą najwyższego uprzywilejowania, czyli bez preferencji). Analogicznie, wwożąc towary z Polski do UK, trzeba będzie zapłacić cło wg taryfy celnej UK (strona brytyjska przewiduje możliwość odroczenia zapłaty cła w pierwszych miesiącach 2021 r.). Stawki celne UE i UK można sprawdzić na poniższych stronach:

www.gov.pl/web/rozwoj/cia-unii-europejskiej – cła w imporcie do UE.

www.gov.uk/check-tariffs-1-january-2021 – cła w imporcie do UK (wyszczególnione w kolumnie „UK Global Tariff”).

Jeśli stronom uda się wynegocjować i zatwierdzić umowę o wolnym handlu UE-UK, wówczas wejdą w życie wynikające z niej preferencje celne – w takim przypadku prawdopodobne jest ustanowienie bezcłowego reżimu w handlu dwustronnym. Skorzystanie z zerowych stawek celnych będzie jednak wiązało się wówczas z koniecznością spełnienia tzw. reguł pochodzenia, które są warunkami do spełnienia przez producenta, żeby jego produkt mógł być uznany za posiadający preferencyjne pochodzenie w rozumieniu umowy UE-UK. Reguły te dla każdego produktu zostaną określone w umowie UE-UK i eksporterzy powinni się z nimi zapoznać, jeżeli będą chcieli skorzystać z preferencji celnych, jakie zaoferuje umowa.

Oznaczać to będzie także konieczność przedstawienia organowi celnemu dokumentu potwierdzającego spełnienie tych reguł (szczegóły będą dostępne na stronach Ministerstwa Finansów).

GRANICZNA KONTROLA WETERYNARYJNA I FITOSANITARNA

Przywóz zwierząt oraz niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego i produktów złożonych, a także pasz dla zwierząt na terytorium UE, podlega granicznej kontroli weterynaryjnej, natomiast przywóz niektórych produktów roślinnych podlega kontroli fitosanitarnej. Wynikają z tego dodatkowe obowiązki, m.in. konieczność przedstawienia dokumentacji potwierdzającej spełnienie odpowiednich wymogów bezpieczeństwa (świadczenia urzędowe), konieczność wwozu przesyłki przez wyznaczone przejścia graniczne (BCP), prenotyfikacji w systemie TRACES.NT oraz zgłoszenia do kontroli granicznej, itd.

Wymogi i procedury kontrolne w odniesieniu do towarów przywożonych z UK do Polski będą analogiczne jak stosowane wobec innych krajów pozaunijnych. Wynikają one z przepisów unijnych i krajowych. Szczegółowe informacje na temat weterynaryjnej kontroli granicznej (dotyczącej przesyłek zwierząt, produktów pochodzenia zwierzęcego, produktów złożonych i pasz) w przywozie z krajów trzecich, które będą dotyczyć również UK po 1 stycznia 2021 r., znajdują się na stronie:

<https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/informacje-dla-przedsiębiorców>

a informacje nt. kontroli fitosanitarnej (dot. towarów pochodzenia roślinnego) – na stronie:

www.piorin.gov.pl/eksport-i-import/import-towarow-do-ue/ogolne-wymagania-importowe,1.html

Wymogi po stronie brytyjskiej, dotyczące towarów przywożonych z Polski i innych krajów UE, będą określone przez władze brytyjskie. Aktualne informacje na ten temat znajdują się na stronie rządu UK:

www.gov.uk/prepare-to-import-to-great-britain-from-january-2021

w zakładce: „check the new rules for your type of goods” „check what import licences and certificates you need”. M.in. są tam zawarte szczegółowe informacje dotyczące wymogów w imporcie zwierząt żywych, produktów pochodzenia zwierzęcego oraz produktów wysokiego ryzyka nie będących pochodzenia zwierzęcego

www.gov.uk/guidance/importing-animals-animal-products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin-from-1-january-2021

a także informacje nt. wymogów fitosanitarnych:

www.gov.uk/guidance/importing-and-exporting-plants-and-plant-products-from-1-january-2021

Ważne jest, że brytyjskie wymogi mają być wprowadzane stopniowo przez okres 6 miesięcy – w okresie od 1 stycznia do 1 lipca 2021 r. W zakresie weterynaryjnym wymogi brytyjskie są również opisane na stronie Głównego Inspektoratu Weterynarii:

<https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/brexit---wazne-informacje>

KONTROLA JAKOŚCI HANDLOWEJ

Artykuły rolno-spożywcze przywożone z krajów pozaunijnych powinny spełniać odpowiednie wymagania w zakresie jakości handlowej. A zatem od 1 stycznia 2021 r. podmioty przywożące takie produkty z UK mogą być objęte obowiązkiem przejścia stosownej procedury kontrolnej prowadzonej przez Inspekcję Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Prosimy o zapoznanie się z poszczególnymi procedurami przewidzianymi w stosunku do określonych produktów i grup produktów (świeżych owoców i warzyw, chmielu, wina, produktów ekologicznych oraz pozostałych artykułów rolno-spożywczych), celem ustalenia, jakie przepisy i wymogi dotyczą danego asortymentu towarów sprowadzanych z UK. Świeże owoce i warzywa objęte wymaganiami norm handlowych UE, wywożone z Polski do UK, będą podlegały kontrolom granicznym w zakresie jakości handlowej analogicznym jak w przypadku wywozu tych produktów do krajów pozaunijnych. Szczegółowe informacje związane z kontrolą jakości handlowej w obrocie towarami rolno-spożywczymi między Unią Europejską (UE) a Zjednoczonym Królestwem znajdują się na stronie internetowej Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych:

www.gov.pl/web/ijhars/brexit

Informacje są aktualizowane na bieżąco.

Brytyjskie wymogi odnoszące się do jakości towarów unijnych, w tym polskich, opisane są na stronie:

www.gov.uk/prepare-to-import-to-great-britain-from-january-2021

w zakładce: „check the new rules for your type of goods” „check the labelling and marketing standards for food, plant seeds and manufactured goods”.

POZWOLENIA NA PRZYWÓZ / WYWÓZ

Od 1 stycznia 2021 r. w określonych sytuacjach, regulowanych prawem UE, przywóz z UK lub wywóz do UK towarów rolno-spożywczych może wiązać się z koniecznością uzyskania pozwolenia na przywóz/wywóz, wydawanych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Zasadniczo konieczność uzyskania pozwolenia w KOWR może dotyczyć dwóch rodzajów sytuacji:

- gdy obrót danym towarem z krajami spoza UE jest objęty szczególnym monitoringiem na mocy unijnych przepisów, lub
- gdy podmiot chce skorzystać z określonych preferencji taryfowych (w ramach kontyngentu taryfowego lub poza nim), które są administrowane przez KOWR.

Obecnie nie ma pewności, czy od 2021 r. w handlu dwustronnym między UE i UK będą ustanowione jakiegokolwiek kontyngenty taryfowe lub preferencje taryfowe w innej postaci. Jeśli chodzi natomiast o pozwolenia na przywóz/wywóz, związane z wymogiem monitoringu obrotu określonymi towarami rolnymi, obowiązek ich uzyskania w KOWR zacznie obowiązywać w handlu z UK od 1 stycznia 2021 r. Wg obowiązujących przepisów wymóg ten będzie dotyczył przywozu z UK do Polski ryżu, alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego oraz konopi, a także wywozu z Polski ryżu.

Kompleksowe informacje nt. procedury uzyskiwania pozwoleń są zamieszczone na stronie KOWR:

www.kowr.gov.pl/o-kowr/brexit/handel/informacja-dla-przedsiębiorców-zasady-wymiany-handlowej-pomiedzy-wielka-brytania-a-unia-europejska

SKUTKI DLA HANDLU Z INNYMI KRAJAMI POZAUNIJNYMI

Podmioty eksportujące obecnie artykuły rolno-spożywcze do krajów pozaunijnych z wykorzystaniem preferencji taryfowych w dostępie do ich rynków (na mocy umów handlowych zawartych przez UE z danym krajem) powinny przeanalizować, czy w procesie wytwarzania tych artykułów nie są stosowane surowce/komponenty pochodzące z UK. Jest to istotne, ponieważ od 1 stycznia 2021 r. surowce pochodzące z UK nie będą już traktowane jako unijne (pochodzące z UE). Może to prowadzić do sytuacji, że od 1 stycznia 2021 r. produkty przetworzone, zawierające wkład surowców z UK, nie będą już mogły być uważane za pochodzące z UE, a tym samym nie będą mogły dalej korzystać z preferencji taryfowych w dostępie do tych rynków.

POZDRÓŻE ZE ZWIERZĘTAMI TOWARZYSZĄCYMI DO UE

Z uwagi na brak konkretnego scenariusza dotyczącego wymagań weterynaryjnych, obowiązujących przy niehandlowym przemieszczaniu zwierząt towarzyszących (psów, kotów, fretek i innych) z UK do UE od 1 stycznia 2021r., zalecane jest bieżące monitorowanie strony internetowej:

www.gov.uk/guidance/pet-travel-to-europe-after-brexit#uk-nationals-living-in-the-eu

Gdzie zamieszczane są aktualne informacje obowiązujące w tym zakresie. Właściciele zwierząt planujący podróż z UK do UE po ww. terminie powinni mieć świadomość, że w przypadku konieczności spełnienia najbardziej restrykcyjnych wymagań przywozowych, minimalny czas oczekiwania na ich spełnienie może się wydłużyć nawet do 4 miesięcy. Oprócz dotychczasowych wymogów dotyczących oznakowania i szczepienia przeciwko wściekliźnie, dodatkowo konieczne może być posiadanie odpowiedniego wyniku badania miareczkowania przeciwciał przeciwko wściekliźnie oraz 3 miesięczny okres oczekiwania na wjazd do UE, liczony od dnia pobrania próbki w celu wykonania przedmiotowego badania.

INNE PRZYDATNE INFORMACJE

Dokument rządu UK „Border Operating Model”, z kompleksowym opisem wszystkich rodzajów kontroli granicznych, które będą wprowadzane przez UK, dostępny jest na stronie:

www.gov.uk/government/publications/the-border-operating-model

Oficjalna strona administracji polskiej poświęcona zagadnieniom brexitu i zakończenia okresu przejściowego w relacjach z UK:

www.brexit.gov.pl/